

Kościół + Państwo = Draństwo. Warszawska akcja Komuny Otwock

Autor tekstu: Joanna Rutkowska

Podczas katolickich obchodów świąt wielkanocnych, dnia 21.03.2008, w Warszawie przy ul. Lubelskiej 30/32 miało miejsce nowatorskie pod względem tematyki, formy i terminu zorganizowane wydarzenie kulturalne. Stowarzyszenie „Komuna Otwock” działające szczególnie na niwie kultury i sztuki jako odtrutkę na wielkanocny dance macabre zaproponowało warszawiakom show zatytułowane „Kościół + Państwo = Draństwo”.

Już sam plakat sugerujący, iż nie będzie to jedynie kolejna dyskusja panelowa, a przedstawienie teatralne w obronie laickości państwa zdecydował, że — jak przystało na zaangażowaną ateistkę — postanowiłam otrząsnąć się z przyspanej propagandy świąt wielkanocnych i udać na performance legendarnej [Komuny Otwock](#).

Impreza składała się z trzech części — przedstawienia teatralnego, panelu dyskusyjnego i filmu. Pewnym novum wydawało się przeniesienie tematyki obrony laickości państwa ze sztywnej sali dyskusyjnej szacownych gmachów na deskę alternatywnego teatru.

Jednak ostatecznie bardziej zaskakująca okazała się dyskusja, która nastąpiła po happeningu. Jej zamierzeniem było zdiagnozowanie przyczyn zagarnięcia języka i funkcji wychowawczej mediów przez polski kościół. Panelistami byli: Anna Czerwińska (Feminoteka), Roman Kurkiewicz, Piotr Najsthub („Przekrój”).

Z opinii panelistów i dyskutantów zabierających głos z widowni, wyłonił się mroczny obraz współczesnej sytuacji środowisk ateistów i szans na reprezentowanie ich poglądów w polskich mediach. Co więcej, mrok zaprezentowanych opinii padł nie tylko na funkcjonowanie największych czasopism, stacji telewizyjnych, czy rozgłośni radiowych, ale również na organy prasowe środowisk laickich.

Z dwóch powodów.

KOMUNA OTWOCK KOMUNA WARSZAWA
CO-2-TYGODNIE-SHOW
**KOŚCIÓŁ
+ PAŃSTWO
= DRAŃSTWO**
akcja Komuny Otwock
wizualizacje Patrycja Petryk
+ dyskusja:
Diabli nadali (Kościół a media)
Anna Czerwińska (FEMINOTEKA)
Roman Kurkiewicz, Piotr Najsthub (PRZEKRÓJ)
+ film *Madeinusa*, reż. Claudia Llosa
21.03.2008. TZW. WIELKI PIĄTEK. G. 19.
LUBELSKA 30/32
WWW.KOMUNAOTWOCK.ENG0.PL
WSTĘP WOLNY

Po pierwsze, nikt ze zgromadzonych nie dał nadziei na wyzwolenie polskich mediów od retoryki katolickiej. Goście z czasopisma „Przekrój” nie pozostawili swoim słuchaczom wątpliwości, co do szansy szerszego zaistnienia w świadomości publicznej poglądów wolnomyślicielskich. Jako powód podano wygodny i dyżurny argument o dobitnej przewadze wśród Polaków konserwatywnych obyczajowo katolików i niemożności ewolucji tego stanu przez najbliższe kilkadziesiąt lat. Media natomiast chcąc zarabiać muszą uwzględniać tę przewagę stanowiąc odbicie tendencji światopoglądowych naszego społeczeństwa i utrzymując poprawne stosunki z decydentami kk. Kolejnym argumentem

było zdominowanie szefostwa najważniejszych redakcji przez osoby wierzące i zmuszanie dziennikarzy do kroczenia linią poprawności politycznej wobec kościoła.

Jedyną receptą na istniejący stan rzeczy, jaką otrzymaliśmy była porada red. Najsztuba, aby „uwieść” opinię publiczną poprzez stworzenie silnego, pomysłowego i zaskakującego medium, albo w gorszym razie — poprzez próbę zorganizowanego bojkotu opiniotwórczych mediów. Zatem jeden z niewielu zdeklarowanych ateistów wśród dziennikarzy rozłożył ręce i spoglądając bezradnym wzrokiem tłumaczył nam, że na dzień dzisiejszy nic zrobić się nie da.

Po drugie, i dla nas chyba bardziej istotne, nikt z obecnych na sali osób, spoza naszego środowiska laickiego, nie wspomniał o mediach wolnomyślicielskich, (np. Racjonalista.pl, „Bez Dogmatu”, „Przegląd”) lamentując jednocześnie nad brakiem nośników godnie reprezentujących poglądy środowisk innych niż katolickie. Media podzielono zgrabnie na „katolickie” i utrzymujące niski poziom „ateistyczne”, zaliczając do nich jedynie „Fakty i Mity” (!) W tym niebezpiecznym dualizmie nie zostawiono miejsca dla portalu Racjonalista.pl i PSR.

Muszę zaznaczyć, że była to już kolejna odwiedzona przeze mnie dyskusja dotycząca tematyki świeckości państwa, w której uczestnicy - osoby wydawałoby się w problematyce obeznane — nie pamiętają/nie wiedzą o istnieniu największej w Polsce agory wolnomyślicielskiej: Racjonalista.pl. Wydaje się to dziwne, bo przecież na tego typu spotkania przychodzą osoby światopoglądowo „przesiane”, a przedstawiciele PSR i Racjonalista.pl niejednokrotnie gościli w mainstreamowych mediach — TOK FM, „Przekroju”, „Gazecie Wyborczej” i in.

Jakie stąd wnioski dla PSR? Konkluzje mogą być tylko rozszerzeniem już zapoczątkowanej w łonie Stowarzyszenia dyskusji na temat wdrożenia sprawnej i efektywnej polityki medialnej. Wiemy przecież, że dziennikarze chętnie kontaktują się z PSR w celu uzyskania opinii, czy krótkiego komentarza. Zatem przede wszystkim nadal brakuje nam rzeczownika prasowego, osoby o umiejętnościach interpersonalnych prezentującej wypracowane przez nas oficjalne stanowiska PSR i komentującej na bieżąco wydarzenia społeczne. Mamy dobrą bazę kontaktów dziennikarskich, nie posiadamy natomiast sprawnego i szybko reagującego centrum opracowywania i wysyłania do mediów krótkich komunikatów prasowych.

Kolejną ważną sprawą jest aktywna obecność kompetentnych PSR-owców na wszelkiego rodzaju panelach dyskusyjnych, czy tak nowatorskich imprezach, jak happening Komuny Otwock. Powinniśmy jak najczęściej ubiegać się o wystąpienia w charakterze panelistów, a jeśli nie, to przypominać dyskutantom o naszym istnieniu zabierając głos z sali.

Przyczyn niskiej świadomości istnienia PSR i Racjonalista.pl możemy szukać po stronie własnej i w zewnętrznych uwarunkowaniach polskiego społeczeństwa. Na pewno jednak nie możemy pozwalać na związywanie nam rąk poprzez nieustannie wytaczany argument o odwiecznie konserwatywno-narodowej tożsamości Polaków. Co gorsza, argument ten jest powielany nawet przez ateistów — tych zasiedziały, nieaktywnych i chyba już zmęczonych życiem. O tym, że zmiany są możliwe świadczy coraz większe, wychodzące poza kręgi akademickie, zainteresowanie tematyką laickości państwa. Happening Komuny Otwock był tego wspianiałym przykładem.

[Joanna Rutkowska](#)

Działaczka FMS oraz PSR (sekretarz)

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 25-03-2008)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,5801) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,5801>)

Contents Copyright © 2000-2008 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie

niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl